

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN

Ada Tikvan

ANALIZA SPORTSKIH USPJEHA NA OLIMPIJSKIM IGRAMA

SEMINAR

Varaždin, 2025.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE

V A R A Ž D I N

Ada Tikvan

Matični broj: 0016158840

Studij: Informacijski i poslovni sustavi

ANALIZA SPORTSKIH USPJEHA NA OLIMPIJSKIM IGRAMA

SEMINAR

Mentor:

prof. dr. sc. Markus Schatten

Varaždin, siječanj 2025.

Ada Tikvan

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je ovaj seminar izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada.

Autorica potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI Radovi

Sažetak

Ovaj seminarski rad bavi se analizom sportskih uspjeha na Olimpijskim igrama. Podaci su sakupljeni iz dva izvora preuzeta sa stranice Kaggle. Prvi izvor je 'athletes.xlsx' datoteka u kojoj se nalaze imena sportaša, iz koje zemlje dolaze i u kojoj su se disciplini natjecali. Drugi izvor podataka je 'medals.csv', .csv datoteka sadržava podatke o broju osvojenih medalja po zemljama i kontinentima te plasman na olimpijskim igrama. Spajanjem ova dva izvora zadržani su svi redove iz .csv, a dodane informacije iz .xlsx samo za podudarne zemlje. Nadalje su obrađeni podaci spremjeni u SQLite bazu podataka, relevantni podaci su spremjeni u nove .xlsx datoteke te je napravljen grafikon koji prikazuje koliko je kojih medalja osvojeno po kontinentu.

Ključne riječi: heterogeni skup podataka, obrada podataka, vizualizacija podataka, spremanje u bazu podataka

Sadržaj

1.	Uvod	1
2.	Opis implementacije	2
3.	Prikaz rada aplikacije	3
4.	Kritički osvrt	6
5.	Zaključak	7
	Popis literature	8
	Popis slika	9

1. Uvod

Tema analize sportskih uspjeha na Olimijskim igrama proizašla je iz potrage za skupovima podataka koji zahtjevaju dobru obradu, mogućnost spremanja u bazu i mogućnost dobre vizualne obrade. Baze podataka obrade sportskih uspjeha mogu biti od koristi istraživačima, medijima i svim pratiteljima sporta koji prate povijesne trendove, a jasnoća obrađenih podataka omogućava lako razumijevanje svima.

U ovom radu bit će prikazano spajanje relevantnih stupaca iz oba korištena izvora preuzetih sa stranice Kaggle [1], [2] kako bismo dobili konkrente i smislene podatke za daljnju analizu. Obrađeni podaci spremljeni su u SQLite bazu podataka, relevantni podaci su spremljeni u nove tablice te je napravljen grafikon koji prikazuje koliko je kojih medalja osvojeno po kontinentu. Aplikacija je implementirana koristeći Flask framework [3]. Kreiranjem ruta /medals i /medals/<country> prikazuju se podaci, dohvaćeni iz baze podataka, o osvojenim medaljama, disciplinama sportašima i državama, a omogućeno je i dodatno pretraživanje prema imenu države.

2. Opis implementacije

Za implementaciju aplikacije korišteno je VS Code razvojno okruženje dok je sami kod napisan u Pythonu.

Na početku su uvezeni svi potrebni moduli kako bi se podaci mogli obraditi, spremiti u stvorenu bazu podataka, vizualizirati te izraditi REST API.

Obrada podataka: podaci su učitani uz pomoć pandas biblioteke (pd.read_csv i pd.read_excel) Učitani podaci obrađeni su odabirom ključnih stupaca iz oba skupa podataka. Spajanje obrađenih podataka (pd.merge) napravljeno je na temelju stupca 'Country' koji se nalazi u obje tablice

SQLite baza podataka: baza podataka olympics_data.db stvorena je u SQLite alatu, a objektom veze 'conn' otvaramo vezu prema toj bazi. Korištenjem pokazivača 'cursor' na bazu podataka omogućeno je izvršavanje naredbi poput stvaranja tablica i upita. Kreira se tablica 'olympics' u koju se spremaju podaci iz spojenog skupa podataka, naziv države i koliko svaka država ima kojih medalja. Uz svaku državu je pridružen sportaš iz te države i u kojoj se disciplini natjecao. Nakon spremanja u bazu (conn.commit()), veza prema bazi se zatvara pomoću conn.close()

Flask API: za ovaj dio koda pomoć sam zatražila od umjetne inteligencije chatbota ChatGPT.[4] Na upit da mi u Pythonu kreira aplikaciju koja će omogućiti korisnicima pregled podataka o državama, osvojenim medaljama i sportašima preporučeno je korištenje Flask framework-a za izradu REST-APIja. [3]. Prvo se definira funkcija 'get_data_from_db(query)' za dohvaćanje podataka iz baze. Nakon uspostavljanja veze s SQLite bazom podataka kreiran je kurzor koji izvršava zadani upit kojim se dohvaća lista svih redaka koji su rezultat upita. Nakon upita veza s bazom se zatvara. Kreiranjem rute 'medals' dohvaćeni su svi podaci prilikom GET zahtjeva prema adresi. SQL upit dohvaća sve podatke iz tablice *olympics*. Tako dohvaćeni podaci predstavljaju listu redaka, a petljom for se iterira kroz svaki redak kako bi se podaci pretvorili u rječnike koji se dodaju u listu result koju Flask koristi uz funkciju jsonify kako bi pretvorio podatke u JSON format. Kreiranjem rute /medals/<country> možemo pretražiti broj osvojenih medalja po državi upisivajući ime države.

Vizualizacija podataka: SQL upitom podatke grupiramo po tome koliko svaki kontinent ima koliko medalja. Rezultat je prikazan kao stupčasti grafikon.

Spremanje obrađenih podataka: obrađeni podaci o osvojenim medaljama prema kontinentima spremjeni su u medals_by_continent.xlsx, a podaci o državi, sportašima koji su barem jednu medalju, disciplinama i broju osvojenih medalja spremjeni su u athletes_with_medals.xlsx.

Aplikacija se pokreće naredbom app.run(debug=True)

3. Prikaz rada aplikacije

Pokretanjem aplikacije prvo se čitaju učitani skupovi podataka koji se potom obrađeni spremaju u SQLite bazu podataka u tablicu 'olympics'. Da vidimo stanje u tablici možemo pokrenuti VS Code terminal ili upisati naredbe u Windows PowerShell.

```
PS C:\WindowsPowerShell> Windows PowerShell
Copyright (C) Microsoft Corporation. All rights reserved.

Try the new cross-platform PowerShell Shell at: aka.ms/powershell

PS C:\Users\Ada> cd C:\Users\Ada\Desktop
PS C:\Users\Ada\Desktop> sqlite3 olympics data.db
SQLite version 3.30.0 2019-09-14 01:05:00
Enter ".help" for usage hints.
sqlite> .tables
olympics.headers on
sqlite> .mode column
sqlite> SELECT * FROM olympics LIMIT 10;


| Country                  | Gold Medal | Silver Medal | Bronze Medal | Total | Continent     | Name               | Discipline            |
|--------------------------|------------|--------------|--------------|-------|---------------|--------------------|-----------------------|
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ABBOTI Monica      | Baseball/Softball     |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ABDURAHMAN Abdi    | Athletics             |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ADEBARE Edrice Fem | Basketball            |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | AGNEW Michael      | Football/Sofball      |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ALSTINGER Nicole   | Trampoline Gymnastics |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | AKINADEWO Foluke   | Volleyball            |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ALLEN Deon         | Athletics             |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ALLEN Nick         | Baseball/Softball     |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ALIWAN Valarie     | Athletics             |
| United States of America | 39.0       | 41.0         | 33.0         | 113.0 | North America | ALVAREZ Anita      | Artistic Swimming     |


sqlite> .exit
```

Slika 1: Prikaz baze podataka

Stvaranjem endpoint-a /medals aplikacija dohvaća sve podatke iz tablice olympics i vraća ih u JSON formatu.

Stvaranjem endpoint-a /medals/<country> korisniku je omogućeno pretraživanje broj medalja prema imenu države.

Analiza i vizualizacija podataka omogućena je bibliotekama matplotlib i seaborn. Stupičasti grafikon prikazuje koliko je kojih medalja osvojeno po kontinentu.

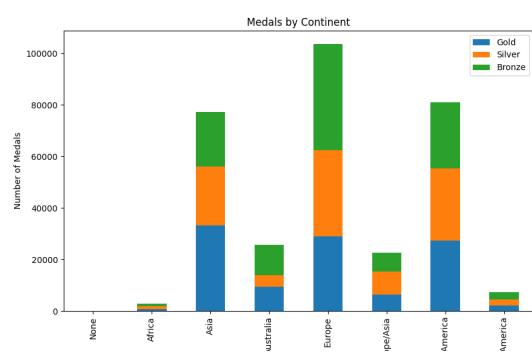
Relevantni obradeni podaci spremaju se u medals_by_continent.xlsx i athletes_with_medals.xlsx.

```
[  
  {  
    "Athlete": "ABBOTT Monica",  
    "Bronze Medal": 33.0,  
    "Continent": "North America",  
    "Country": "United States of America",  
    "Discipline": "Baseball/Softball",  
    "Gold Medal": 39.0,  
    "Silver Medal": 41.0,  
    "Total Medals": 113.0  
  },  
  {  
    "Athlete": "ABDIRAHMAN Abdi",  
    "Bronze Medal": 33.0,  
    "Continent": "North America",  
    "Country": "United States of America",  
    "Discipline": "Athletics",  
    "Gold Medal": 39.0,  
    "Silver Medal": 41.0,  
    "Total Medals": 113.0  
  },  
  {  
    "Athlete": "ADEBAYO Edrice Femi",  
    "Bronze Medal": 33.0,  
    "Continent": "North America",  
    "Country": "United States of America",  
    "Discipline": "Basketball",  
    "Gold Medal": 39.0,  
    "Silver Medal": 41.0,  
    "Total Medals": 113.0  
  },  
  {  
    "Athlete": "AGUILAR Ali",  
    "Bronze Medal": 33.0,  
    "Continent": "North America",  
    "Country": "United States of America",  
    "Discipline": "Baseball/Softball",  
    "Gold Medal": 39.0,  
    "Silver Medal": 41.0,  
    "Total Medals": 113.0  
  },  
  {  
    "Athlete": "AHSINGER Nicole",  
    "Bronze Medal": 33.0,  
    "Continent": "North America",  
    "Country": "United States of America",  
    "Discipline": "Basketball",  
    "Gold Medal": 39.0,  
    "Silver Medal": 41.0,  
    "Total Medals": 113.0  
  }]
```

Slika 2: Lista svih država, sportaša i disciplina u JSON formatu

```
{  
  "Bronze Medal": 12.0,  
  "Country": "Ukraine",  
  "Gold Medal": 1.0,  
  "Silver Medal": 6.0,  
  "Total Medals": 19.0  
}
```

Slika 3: Pretraživanje prema imenu države

Slika 4: Stupičasti grafikon

4. Kritički osvrt

S obzirom da sam u zadnji tren morala promijeniti temu ovog rada zbog nedosljednosti podataka iz prijavljene teme, zadovoljna sam implementacijom ovog rješenja. Korišteni izvori podataka nisu komplikirani, ali ipak zahtjevaju smislenu obradu, analizu i povezivanje te spremanje u bazu podataka i kasniju vizualizaciju. Ovako obrađene podatke mogu pratiti statističari, mediji i pratitelji sporta

5. Zaključak

Ovaj seminarski rad uspješno prikazuje obradu, analizu i vizualizaciju skupova podataka. Za implementaciju koda je korišten VS Code i jezik Python zbog jednostavnosti, a obrada podataka omogućena je uvozom raznih biblioteka. Nakon analize i obrade podataka, podaci su spremišteni u SQLite bazu podataka. Vizualizacija podataka prikazuje broj osvojenih medalja po kontinentu, a kreirane su i nove tablice u kojima su spremišteni podaci o broju osvojenih medalja po kontinentima te tablica koja prikazuje sve sportaše i njihove discipline. Implementirana aplikacija omogućuje pristup preko adrese <http://127.0.0.1:5000> i dodavanjem endpointa /medals za prikaz svih država, kontinenata i osvojenih medalja, a preko end pointa /medals/<country> možemo pretražiti broj osvojenih medalja prema upisanom imenu države i njihovu pohranu u bazi podataka SQLite.

Popis literatúre

- [1] A. P. Sarkhel. „2021 Olympics in Tokyo.” Dostupno na: <https://www.kaggle.com/datasets/arjunprasadsarkhel/2021-olympics-in-tokyo>. (2022.), adresa: <https://www.kaggle.com/datasets/arjunprasadsarkhel/2021-olympics-in-tokyo>.
- [2] Ž. S. „Olympic Games 2021 Medals.” Dostupno na: <https://www.kaggle.com/datasets/stefanzivanov/olympic-games-2021-medals>. (2022.), adresa: <https://www.kaggle.com/datasets/stefanzivanov/olympic-games-2021-medals>.
- [3] Flask. „Quickstart.” Dostupno na: <https://flask.palletsprojects.com/en/stable/quickstart/> (), adresa: <https://flask.palletsprojects.com/en/stable/quickstart/>.
- [4] „ChatGPT.” (), adresa: <https://chatgpt.com/>.

Popis slika

1.	Prikaz baze podataka	3
2.	Lista svih država, sportaša i disciplina u JSON formatu	4
3.	Pretraživanje prema imenu države	4
4.	Stupičasti grafikon	5